

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/111/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714210158
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8714210158.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovalovej, v právnej veci žalobkyne: J. E., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v J. na ulici Y. č. XX, zastúpenej Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Poprade na Námestí sv. Egídia č. 93, IČO: 44 250 029, proti žalovanej: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom v Bratislave na Trnavskej ceste č. 82, IČO: 36 062 235, v zastúpení Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave na Dostojevského rade č. 4, IČO: 00 151 700, o zaplatenie sumy 6.288,12 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 03.02.2017, č.k. 7C/220/2014-79, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej sa priznáva náhrada trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej žaloba pôvodne smerovala proti žalovanému Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., vo svojom vyjadrení k podanej žalobe zo dňa 02.12.2015 (číslo listu 18 spisu) namietala pasívnu legitimáciu a žiadala aby žaloba bola zamietnutá. Podaním zo dňa 15.12.2015, ktoré bolo doručené súdu dňa 16.12.2015 žalobkyňa navrhla pripustenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov do konania na strane žalovanej. O pripustení vstupu Slovenskej kancelárie poisťovateľov do konania bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 11.02.2016 č.k. 7C/220/2014-36. Následne v dôsledku späťvzatia žaloby bolo konanie voči pôvodnému žalovanému Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., zastavené uznesením zo dňa 03.02.2017, č.k. 7C/220/2014-78.

3. V priebehu konania žalovaná vzniesla námietku premlčania, poukazujúc na to, že v zmysle ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Poukázala na to, že ku škode došlo dňa 04.09.2011 a voči žalovanej si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu škody až podaním zo dňa 15.12.2016, doručeným súdu dňa 16.12.2015, teda po viac ako 3 rokoch.

4. Zodpovednosť za škodu sa posudzuje v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a to podľa ustanovení § 420 a § 427, upravujúcich všeobecnú zodpovednosť za škodu (§ 420 Občianskeho zákonníka) a zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 Občianskeho zákonníka).

5. V zmysle ustanovenia § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, má poškodený priamy nárok na náhradu škody u poisťovateľa a je povinný tento nárok preukázať. Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí v súlade s ustanovením § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

6. Je nesporné, že škoda bola spôsobená dňa 04.09.2011, pričom žalobkyňa bola účastníčkou dopravnej nehody a teda vedela, kto škodu spôsobil. U žalovanej si nárok na náhradu škody uplatnila až podaním návrhu na pripustenie ďalšieho účastníka do konania zo dňa 15.12.2015 pričom tento bol súdu doručený dňa 16.12.2015, teda po uplynutí viac ako 4 rokov. Súd prvej inštancie preto poukazuje na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka, žalobu v dôsledku vznesenia námietky premlčania zamietol.

7. Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Alternatívne požadovala rozhodnutie zmeniť tak, aby jej žalobe bolo vyhovené. Ako dôvod uviedla, že v prípade škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla nie je pasívne legitimovanou osobou škodca, prevádzkovateľ vozidla, ale priamo jeho zákonná poisťovňa. Teda na rozdiel od všetkých ostatných nárokov na náhradu škody, v prípade tohto druhu zodpovednosti za škodu nezodpovedá škodca ale zákonná poisťovňa. V súlade s ustanovením § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, potom výraz „dozvie sa, kto za škodu zodpovedá“ znamená okamih, kedy sa poškodený dozvie, ktorá poisťovňa je zákonnou poisťovňou prevádzkovateľa. Poškodený nie je povinný zisťovať ani osobu vodiča ani osobu prevádzkovateľa vozidla, nakoľko voči ním sa nárok neuplatňuje. Premlčacia doba teda poškodenému začína plynúť od času, kedy sa dozvedel, kto je poisťovateľom vozidla. Pre tento účel je zistenie poisťovateľa vozidla verejne prístupné na webe Slovenskej kancelárie poisťovateľov, na ktorom si ktokoľvek môže zistiť existenciu zákonného poistenia ku ktorémukoľvek motorovému vozidlu evidovanému na území Slovenskej republiky. Platnosť poistenia sa dá zistiť aj spätne, ku dňu udalosti. Na oficiálnom webe žalovanej bolo v čase podania žaloby evidované, že v deň nehody, 04.09.2011, bolo vozidlo riadne poistené v poisťovni Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.. Táto evidencia preukázateľne pretrvávala aj v priebehu konania, najneskôr ešte dňa 15.12.2015, kedy žalobkyňa podala návrh na pripustenie ďalšieho účastníka do konania. Až na poslednom pojednávaní dňa 03.02.2017, teda až po 6 rokoch od vzniku nehody, predložila žalovaná výpis z evidencie, na ktorom bolo poistenie ku dňu nehody vymazané. Zodpovednosť za údaje v registri verejného poistenia je výlučne na žalovanej, v nijakom prípade nemôže byť nesprávnosť na ťarchu poškodeného. Subjektívna premlčacia lehota preto mohla začať plynúť najskôr po doručení vyjadrenia k žalobe a najneskôr po výmaze poistenia z registra. V žiadnom prípade však táto lehota nemohla začať plynúť skôr, a preto uplatnený nárok nie je a nemôže byť premlčaný. Navyše vznesená námietka premlčania zo strany žalovanej je v rozpore s dobrými mravmi. V čase pred podaním žaloby komunikovala so žalobkyňou spoločnosť Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., hoci z jej pohľadu ako zástupca žalovanej. Vo vyjadrení k žalobe spoločnosť Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., preukázala neexistenciu poistnej zmluvy ku dňu nehody a poukázala na pasívnu legitímáciu žalovanej. Žalovaná pritom v tom istom čase stále registrovala poistenie v poisťovni Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., platné ku dňu nehody. Ako mala žalobkyňa za stavu tejto právnej neistoty vierohodne určiť pasívne legitimovaný subjekt nie je známe. Tento stav pritom nijako nezavinila, sama je obeťou dopravnej nehody, ktorú takisto nijako nezavinila. Uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovanej, ktorá je práve tým subjektom, ktorý vo veci zásadne pochybil, je v hrubom rozpore s dobrými mravmi

9. Žalovaná navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

10. Vo veci už Krajský súd v Prešove raz rozhodol, a to rozsudkom zo dňa 25.04.2018 č.k. 7Co 4/2018 - 103, ktorým odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil. V dôsledku dovolania podaného zo strany žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 11.07.2019 vydaným vo veci 5Cdo 57/2019 rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25.04.2018 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal odvolacou argumentáciou dovolateľky ohľadne záväznosti

údajov v registri zriadenom podľa § 25 ods. 1 veta prvá Zákona o povinnom zmluvnom poistení, nakoľko pri podaní žaloby vychádzala z údajov v ňom uvedených v domnienke, že ide o správne údaje z hľadiska ich verejnej dostupnosti prostredníctvom elektronických prostriedkov. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu tiež nevyplýva, že by sa zaoberal odvolacou argumentáciou dovolateľky, ktorou napadla žalovaným uplatnenú námietku premlčania poukazujúc na jej rozpor s dobrými mravmi. Odvolací súd sa s vyššie uvedeným vôbec nevysporiadal, nakoľko v jeho odôvodnení absentuje akákoľvek zmienka o posúdení námietky premlčania z hľadiska jej súladu s dobrými mravmi. Jeho rozhodnutie je z týchto dôvodov nedostatočné a nepreskúmateľné.

11. Po vrátení veci na ďalšie konanie odvolací súd viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho opätovne v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené.

12. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

13. Vo veci nie je možné stotožniť sa s tvrdením, podľa ktorého subjektívna premlčacia doba začala plynúť až od času, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, kto je poisťovateľom vozidla. Aj keď ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla umožňuje poškodenému uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, uvedené neznamena, aby pre beh 2 ročnej subjektívnej premlčacej doby upravenej v ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka mal akýkoľvek význam okamih, kedy sa poškodený dozvie o tom, ktorá poisťovňa je zákonnou poisťovňou prevádzkovateľa.

14. V súvislosti s posudzovaním námietky premlčania vnesenej zo strany žalovanej je potrebné poukázať na ustanovenie § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. V poznámke k tomuto ustanoveniu je uvedený odkaz na § 106 Občianskeho zákonníka. Žalovaná postavenie osoby, ktorá škodu spôsobila nemá, a preto ani premlčanie nároku na náhradu škody nemôže byť u žalovanej posudzované inak ako u osoby, ktorá škodu spôsobila.

15. Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

16. V prejedávanej veci osobou, ktorá škodu spôsobila bol M. M., ktorý pri vedení motorového vozidla spôsobil žalobkyňu ako spolujazdkyňu zranenia pri dopravnej nehode dňa 04.09.2011, za čo bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Levice zo dňa 04.07.2012 vydaným vo veci 3T/140/2012. Osoba škodcu teda žalobkyňa bola známa už v čase dopravnej nehody. Pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, podľa lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného MUDr. B. M. dňa 30.11.2012 (číslo listu 54 spisu) liečenie žalobkyne trvalo od 04.09.2011 do 30.11.2011. Predpokladom pre vydanie lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia je ustálenie zdravotného stavu poškodeného. Platí ustanovenie § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, podľa ktorého, lekársky posudok sa vydáva len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí 1 roka od poškodenia na zdraví.

17. Ak znalec znalecký posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vypracoval dňa 30.11.2012, nepochybne tak urobil v čase, keď zdravotný stav žalobkyne bol už ustálený pre potreby hodnotenia následkov poškodenia zdravia. Dvojročná subjektívna premlčacia doba, počítaná najneskôr od 30.11.2012 ku dňu podania návrhu na pripustenie žalovanej do konania, teda ku dňu 16.12.2015, už uplynula.

18. Pokiaľ ide o ustanovenie § 25 ods. 1 veta prvá zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov, toto ukladalo kancelárii na účely zabezpečenia činnosti informačného strediska viesť register,

ktorý obsahuje údaje o poistení zodpovednosti podľa § 11, údaje o poistných udalostiach, na ktorých malo účasť motorové vozidlo a údaje z centrálnej evidencie vozidiel a z evidencie dopravných nehôd v elektronickej forme. Takýto zákonom zriadený register má nepochybne charakter verejnej listiny, ktorá či už podľa ust. § 134 O.s.p. účinného do 30.06.2016 alebo podľa ust. § 205 C.s.p. účinného od 01.07.2016 potvrdzovala i pravdivosť toho, čo sa v nej osvedčuje alebo potvrdzuje, samozrejme za predpokladu, ak nie je dokázaný opak.

19. V prejednávanej veci tento opak zo strany žalovanej resp. jej zástupcu preukázaný bol. Z obsahu spisu vyplýva vedomosť žalobkyne o postavení žalovanej ako pasívne vecne legitimovanej osoby v spore ešte pred podaním žaloby dňa 03.09.2014 smerujúcej pôvodne proti spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Už v oznámení zo dňa 28.01.2013 (č.l. 55 spisu) bolo vtedajšiemu zástupcovi žalobkyne Európske Centrum Odškodného, s.r.o., oznámené, že Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., koná z poverenia Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Konanie z poverenia Slovenskej kancelárie poisťovateľov vyplýva aj z ďalších listín, a to z oznámenia o poukázaní náhrady škody zo dňa 06.03.2013 (č.l. 56 spisu), z odpovedi na odvolanie k poistnej udalosti zo dňa 07.06.2013 (č.l. 57 spisu) a z oznámenia zo dňa 23.07.2014 (č.l. 61 spisu). V oznámení zo dňa 23.07.2014 bolo vtedajšiemu právnenému zástupcovi žalobkyne spoločnosti M., s.r.o., oznámené, že Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., škodu rieši na základe poverenia od žalovanej, nakoľko bola spôsobená prevádzkou vozidla bez platného poistenia zodpovednosti. Žalovaná resp. jej zástupca, vychádzajúc z vyššie uvedených listín, nezavádzali žalobkyňu vo vzťahu k osobe pasívne legitimovaného subjektu. Práve naopak, poskytli žalobkyňi, resp. jej vtedajším zástupcom správne a dostatočné informácie o tom, kto poskytuje poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bez poistenia zodpovednosti.

20. Napriek vyššie uvedenému žalobkyňa žalobou podanou na súde dňa 03.09.2014 si svoj nárok uplatnila proti osobe, ktorá vo veci pasívne vecne legitimovaná nebola.

21. S poukazom na uvedené ani vznesenie námietky premlčania zo strany žalovanej po tom, čo bola pripustená do konania, nemožno považovať za konanie odporujúce dobrým mravom. Takýmto mohlo byť v prejednávanej veci iba také konanie žalovanej, ktoré by v dôsledku zavádzajúcich údajov znemožnilo žalobkyňi v čase podania žaloby označiť žalovanú ako pasívne vecne legitimovaný subjekt. Žalobkyňa, ako to už bolo skôr konštatované, v čase podania žaloby disponovala dostatkom informácií o tom, že pasívne vecne legitimovanou osobou je žalovaná a nie Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Ak napriek tomu žalobkyňa v žalobe podanej na súde dňa 03.09.2014 označila iný subjekt, ktorý v spore nebol vecne pasívne legitimovaný, uvedené pochybenie nemožno pripísať na ťarchu žalovanej, ktorá urobila všetko preto, aby žalobkyňa mohla včas, ešte pred uplynutím premlčacej doby, za pasívne vecne legitimovanú osobu v spore označiť žalovanú. Za takejto situácie žalovaná sa nedopustila žiadneho konania, ktoré v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania by bolo možné hodnotiť ako odporujúce dobrým mravom.

22. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

23. Zároveň úspešnej žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2, § 396 ods. 1 a § 453 ods. 3 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

24. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).